

Plán proti týranému nebo sexuálně zneužívanému dítěti

• Postup při zjištění sexuálního zneužívání

Pohlavní zneužívání (§ 242 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona) je závažným trestným činem proti lidské důstojnosti, na který se vztahuje povinnost překazit jej (§ 167 trestního zákona). Překazit znamená, že zabráníte páchání nebo dokončení takového jednání (oznámit orgánům činným v trestním řízení).

• Postup, kdy se dítě svěří pedagogovi osobně

1. Uvědomit si, že jde o velmi citlivou záležitost.
2. Seznámit s tím co nejužší okruh dalších osob.
3. Pokud se zneužívání dopouští rodič, není žádoucí informovat ho o tom, že se vám dítě svěřilo.
4. Komunikovat s dítětem – podrobnější vyšetřování nechat na psychologovi a Policii ČR.
5. Vhodně dítěti sdělit, že skutečnost musíte ohlásit na policii. Po poradě s Policií ČR kontaktovat PPP.
6. Ohlásit oznámení Policii ČR a orgánu sociálně-právní ochrany dětí.
7. Ocenit dítě, že za vámi přišlo a ujistit ho, že pro ně uděláte všechno, co je ve vašich silách
8. Jestliže dítě nechce, abyste věc ohlásili, situaci konzultujte s odborníkem, ale od oznámení události vás to nesmí odradit.

• Postup, kdy je daná skutečnost zjištěna z nějaké ankety, schránky důvěry...

1. Lze-li dítě identifikovat, navázat s ním o přestávce nebo po vyučování rozhovor, ale tak, abyste nebudili nežádoucí pozornost.
2. Jestliže dítě potvrdí vaši domněnku, postupujete jako výše. Dítě nevyslychejte ho a nepodsouvejte mu své názory, nechte ho volně vyprávět.

• Postup, kdy je daná skutečnost od spolužáků dítěte nebo z jiných zdrojů

1. Nejprve zvážit, jestli tomuto zjištění nasvědčuje i vaše pozorování.
2. Pokusit se s dítětem navázat rozhovor, ale do ničeho ho nenuťte.
3. Prostředníkovi řekněte, že je důležité, aby za vámi přišlo zneužívané dítě samo.
4. Nevyšetřujte a nijak nepátrejte. Jestliže si nejste jistí, oznamte věc orgánu sociálně-právní ochrany, který ji prošetří.

• Postup, kdy je dítě obětí sexuálního napadení

1. Jestliže se stalo obětí napadení cestou do školy a útočníkem je neznámá osoba, potom urychleně vše oznamte Policii ČR, zákonnému zástupci dítěte a orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.
2. Chovejte se pevně a jednoznačně a dítě neopouštějte až do příchodu rodičů.

• Jak rozpoznat, že je dítě týráno?

1. Týrané dítě je většinou stísněné, nemá zájem o dění kolem sebe.
2. V kontaktu s dospělými má zvýšenou opatrnost.
3. Projevuje úzkost a vyděšené reakce v přítomnosti konkrétních osob nebo v situaci, kdy je dítě s dospělým samo.

4. Vyhýbá se školním a mimoškolní aktivitám a dává rádo najevo lhostejné postoje, výroky typu „mně je to jedno“. Nebo naopak projevuje agresi na sebemenší podněty, napadá a šikanuje vrstevníky.

5. Ve škole se týrané dítě těžko soustředí, začne mít problémy s prospěchem, utíká za školu nebo se bojí odejít ze školy domů.

6. Voláním o pomoc bývá také odmítání jídla, sebepoškozování a v neposlední řadě i samotné útoky z domova. Případ zneužívání, nebo týrání dítěte většinou učitel zjistí jedním ze čtyř způsobů:- přímé přiznání dítěte, které je zneužíváno nebo týráno, - oznámení třetí osobou, - změnou a znaky v chování dítěte, - zpozorováním zranění u dítěte.

• **Postup při podezření na týrání dítěte**

1. Předem naplánovat, kdy a kde si učitel s dítětem popovídá.
2. Předem si rozmyslet, které otázky bude učitel klást.
3. Předem si rozmyslet, co uděláte po pohovoru s dítětem, takže to můžete dítěti také při setkání již sdělit.
4. Naslouchejte: dítě potřebuje, abyste mu pozorně naslouchali. Všechno, co řekne, berte vážně.
5. Kladte minimum otázek a nikdy dítě při odpovědích neinspirujte. Zavádějící otázky mohou vést k tomu, že pozdější svědectví u soudu bude zkreslené.
6. Reagujte klidně: jestliže dáte najevo silné emoce, můžete dítě vystrašit a vyvolat v něm pocit viny. 7. Ujišťujte dítě o jeho nevině: že je nikdo nebude obviňovat, že to, co se stalo, je jeho vina.
8. Pokuste se problém společně s dítětem formulovat, jestliže si nejste jistí, co se dítě snaží sdělit.
9. Používejte při rozhovoru stejné výrazy, které běžně dítě používá (například části těla) – jestliže dítě ucítí, že váháte použít určité výrazy, může také váhat, nebo odmítne hovořit úplně.
10. Jakmile ukončíte rozhovor s dítětem, zapište všechno, co jste slyšeli. Je důležité zaznamenat nejen to, co dítě říkalo, ale také, jak se při tom chovalo a jak se vyjadřovalo. Je vhodné mluvit s dítětem v přítomnosti jiného učitele, takže záznam z rozhovoru bude autentický a objektivní.
11. Snažte se dítě přesvědčit, že je správné celou věc oznámit. Vysvětlíte dítěti, jaký bude další postup.
12. Vyhledejte někoho, kdo vás podpoří - mějte však na paměti, že o případu dítěte není možné otevřeně mluvit před kýmkoli. Pro vyprávění o svých potížích v přítomnosti někoho dospělého potřebuje dítě odvahu a podporu. Jakmile si dítě zvolí osobu, které bude důvěřovat, taková osoba se stává tou nejvhodnější, která může dítě během šetření podporovat. Tím myslíme doprovod dítěte k sociálnímu pracovníku a společnou návštěvu lékaře,...
13. Pokud máme podezření, že je dítě týráno, je potřeba se obrátit na Policii ČR.

• **Kam lze dále volat k získání pomoci a informací**

1. Linka bezpečí	2. Nadace Naše dítě	3. Acorus
4. Bílý kruh bezpečí	5. Dětské krizové centrum	6. Fond ohrožených dětí.
7. DONA – Linka pro oběti domácího násilí		

V Č. Budějovicích dne 1. 2. 2015

Mgr. Tomáš Kolík
Školní metodik prevence